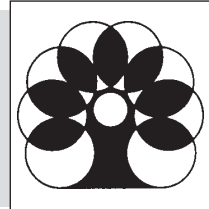


Позиция на АБЗ по проекта на ЗИД на Кодекса за застраховането



## ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИЯТ ФОНД ЩЕ СЪЗДАДЕ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА УМИШЛЕНИ ФАЛИТИ

**Проектът на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането е изготвен с оглед ангажимента на Република България да приведе законодателството си в съответствие с изискванията на европейските директиви, и по-специално тези в областта на презастраховането.**

Асоциацията на българските застрахователи подкрепя заложените решения относно усъвършенстването на презастрахователния бизнес. Считаме, че същите са в полза на българската застрахователната индустрия. Една от съществените промени е, че лиценз за презастраховане ще е необходим единствено когато съответното дружество ще извършва само презастраховане, като в този случай е предвидена забрана за извършване на застрахователна дейност.

Подкрепяме предложенията в проекта относно публичния характер на общите условия по различните видове застраховки и забраната за застрахователите да отказват достъп до тях, както и задължението за прилагане на български език в отношенията между потребителите на застрахователни услуги и застрахователите, съответно застрахователните посредници, които извършват дейност на територията на България.

В проекта се предлага въвеждането на специална уредба за защита на длъжниците при застрахователните договори в полза на кредитор. Тези текстове се нуждаят от прецизиране. Заявили сме готовността ни за детайлно обсъждане и разписване на различните хипотези в тази връзка.

**Едно от основните изменения в проекта, което получи най-широк отклик сред застрахователите на нашия пазар, е предложението за създаване на фонд за обезпечителен фонд за**

**печаване на застрахователни вземания при несъстоятелност на застраховател.**

Мнението на асоциацията в тази връзка е, че държавата следва да обърне внимание на мерките за предпазване от несъстоятелност на застраховател пред тези, които се вземат, след като такава вече е възникнала. Трябва да се усъвършенстват и засилят правилата и стриктния надзор във връзка с изискванията за платежоспособност на застрахователите. Защитата на клиентите срещу фалити на застрахователи зависи главно от ефективността и адекватността на наложените със закон правила на застрахователните дружества, както и чрез ефективно прилагане на същите тези правила от компетентните държавни органи. Създаването на Обезпечителен фонд ще създаде опасно лошо управлявани и недобросъвестни застрахователни дружества да бъдат „финансирани“ от

добросъвестните застрахователи с по-големи и добре управлявани портфейли, които ще бъдат натоварени и с допълнителни разходи. Чрез увеличаването на застрахователната премия за сметка на вноските в обезпечителен фонд ще бъдат натоварени и потребителите на застрахователни услуги. Ще се създадат предпоставки за умишлени фалити и „източване“ на застрахователи за сметка на средствата, натрупани в обезпечителния фонд.

**При наличие на Обезпечителен фонд съществува риск от неелойна конкуренция, което е във вреда на сериозни и отговорни застрахователи.**

От изключителна важност е да се избегнат механизми, които биха направили участниците в този процес по-малко отговорни, независимо от това дали са директори на застрахователна компания или служители. Съществува опасност и от недобросъвес-

тно поведение от страна на някои потребители на застрахователни услуги, които ще пренебрегват обективната оценка за стабилността на застрахователната компания и ще предпочитат такава, която предоставя същата услуга на най-ниска цена, знаейки, че дори и при несъстоятелност на избраната застрахователна компания ще им бъде изплатена сума от обезпечителния фонд.

По повод останалите предложения за изменения на Кодекса за застраховането сме предложили редица промени с оглед прецизирането на някои от текстовете, както и отпадането на други. Надяваме се на бъдеща съвместна работа с оглед изготвянето на окончателния вариант на Проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането, като се надяваме чрез приемането му да бъдат разрешени някои от най-наболелите проблеми на българския застрахователен пазар.

## ЗАЩО ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ Е ДОБРЕ ДА ИМА ОБЕЗПЕЧИТЕЛЕН ФОНД?

● Становище на Българска асоциация на застраховани и пострадали при катастрофи

**В** своята дейност ежедневно се сблъскваме с някои от съществуващите проблеми: изменения на условията по застрахователни договори при отпускането на кредити, без да бъдат уведомени застрахованите; непредоставянето на общи условия на застраховките на потребителите; насочване на регресни искове към виновни водачи при наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ (ГО); откази на Гаранционния фонд да изплаща обезщетения при липса на регистрационни табели; липса на гарантиране на вземанията по най-важните застрахователни договори при несъстоятелност на застраховател - ГО, „Злополука“, „Живот“.

За много от посочените проблеми БАЗК своевременно е информирала КФН, но поради липса на законови регламенти тези проблеми не бяха решавани в полза на потребителите. Смятаме, че законодателните промени ще преодолеят много от посочените проблеми и ще допринесат за защитата на потребителите, както и за повишаването обхвата на „Гражданска отговорност“.

Няма да се спираме подробно на всички предложения и нови моменти, направени от КФН и Министерството на финансите, за промени в Кодекса за застраховането. Като цяло те са разумни и справедливи, а някои от тях дори закъснали с оглед на по-добра защита на потребителите.

Ще коментираме идеята за въвеждане на Обезпечителен фонд и защо това ще бъде полезно и за застрахователните компании.

Идеята за такъв фонд съществува още когато се обсъждаше приемането на КЗ, но в последния момент предложението беше извадено от проекта.

За хората извън застрахователния бранш нека обясним каква е идеята на този фонд и защо е добре да го има. Нещата са прости - купуваш си /от съсед, приятел, бензиностанция, по интернет, супермаркет/ полица „Гражданска отговорност“, шофираш, но за съжаление предизвикваш ПТП, има пострадали, има нанесени материални щети на други автомобили. Ти си спокоен, казваш си „Аз си имам застраховка!“. Междувременно обаче застрахователят, който си избрал, вече е в несъстоятелност и е спрял

да изплаща обезщетения. Ти може дори и да не си разбрал за това. И в един светъл ден получаваш покана да платиш на друг застраховател или на увреденото лице няколко хиляди лева! Следват и заплахи за дело и принудително събиране на средствата, запори, лихви и т.н. И тогава разбираш, че си избрал погрешната застрахователна компания, заложил си на „куц“ кон. И си казваш: „Тези застрахователи са мошеници!“

ДОВЕРИЕТО е най-важното нещо в застрахователния бизнес! Защото клиентите на ЗК „Хилдън“ (бивша „Юпитер“) и МЗК „Европа“ не правят разлика между компанията, за тях това са застрахователи и неплащането от страна на един води до срив на доверие в ЦЕЛИЯ БРАНШ!

Не случайно България е на едно от последните места в Европа по отделени средства за застраховки на глава от населението. Застрахователната култура е изключително ниска в България и застрахователите знаят това не по-зле от нас.

Аргументите на БАЗК за създаването на Обезпечителен фонд са следните:

Когато потребителят си избира



застраховка ГО, той не се интересува и не е необходимо да се интересува от финансовите отчети на застрахователя, нито от неговите резерви или пазарен дял, презумпцията е, че всички застрахователни компании са изрядни.

Освен това ГО е задължителна застраховка. Тя не е личен избор, това е законово задължение за всеки притежател на автомобил в България. Ако аз искам да сключа застраховка „Каско“, тогава ще проуча детайлно към коя компания ще се застрахова и ще си нося последствията, ако застрахователят фалира. Разбира се, колкото и да проучвам, няма гаранция, че застрахователят след няколко месеца може да го няма вече...

Самите застрахователи много добре знаят помежду си кои са „лошо управлявани и недобросъвестни застрахователи“ и тук е мястото браншът сам да ги посочи. Нека не забравяме, че държавата създава правилата, следи те да се спазват и се намесва в краен случай. С отварянето на застрахователния пазар в България наистина може да се появят чужди „рискови“ застрахователи, които трудно ще бъдат проверявани и санкционирани от КФН; ако те фалират, какво ще се случи - отново ще има измамници и излъгани потребители и отново ще се срине доверието в целия застрахователен пазар.

Предвидените допълнителни вноски за Обезпечителен фонд са ниски - 1,50 лв. годишно за всяка полица по ГО. По-малко от кутия цигари! Или шоколад за тези, които не пушат/. Това няма да затрудни потребителите.

Проблемът с ниската цена на полиците по ГО се дължи до голяма степен и на самите застрахователни компании. Преди 2 години, когато се дискутираше дали да се премахне долната граница на премиите по ГО, ние бяхме против, защото знаехме какво ще се случи, а именно - безумен дъмпинг на цени на полиците по ГО, полиците по 45 лв. Това, разбира се, беше изключително неразумно за всички застрахователи и те сега го отчитат, но не искат да го признаят. Първо, защото всички компании загубиха много приходи от тази безумна „конкуренция“, загубиха и потребителите, защото не може да очакваш нормално обезщетение по застраховка ГО, но да плащаш за полицата жълти стотинки. Нашите застрахователи много добре знаят какво е положението в Полша и Унгария. Там също няма долен праг на цената на полиците ГО, но има джентълменско споразумение да не се продава под определен разумен праг и това се спазва от всички застрахователни компании.

И не на последно място, необходимо е да погледнем нещата в банковия сектор. И да припомним защо там действа Фонд за гарантиране влоговете на гражданите. Защото, когато преди години в България фалираха десетина банки и вложителите окупираха клоновете им и искаха да се саморазправят със служителите там, това беше добър повод нашите законотворци да въведат принципа на гарантиране на банковите влогове. За да няма бунтове и протести. За да има доверие в банковата система. За да спестяват гражданите в банки, а не в „буркан“ банк. Такава

система за гарантиране на влоговете има дори и в либерална Америка; там тя не е задължителна, но 99% от банките и спестовните институции членуват доброволно в техния фонд за гарантиране на влоговете и най-големият стикер на входа на всяка американска банка е да покаже, че във въпросната банка влоговете са гарантирани.

Нека не забравяме и какви са основните цели, посочени в чл. 2 от Кодекса за застраховането - осигуряването на защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги и създаването на условия за развитието на стабилен, прозрачен и ефективен застрахователен пазар. Именно въвеждането на Обезпечителен фонд ще допринесе за защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги и за укрепване на доверието в застрахователния бранш.

И накрая нека да ви разкажем една истинска история от нашата практика. Преди няколко месеца в офиса на асоциацията гоиде, по-скоро „донесоха“, млад мъж без крака. Човекът беше предизвикал ПТП, в което загубил и двата си крака. Също така в резултат на катастрофата беше увредил груг луксозен автомобил. За зла участ неговата застраховка по ГО била в „Юпитер“. След двегодишни мъки, няколко операции, загуба на крака, няколко операции, загуба на крака, в „Юпитер“ и че този застраховател трябва да плати... Не можехме да намерим разумен отговор защо няма кой да покрие неговата отговорност...

**ВЛАДИМИР ТОДОРОВ,**  
председател  
на УС на БАЗК